Tulevaisuuslautakunta

Vastuuhenkilö: Opetus- ja kasvatusjohtaja Pauliina Kanervo
Palvelualueen kuvaus:

Tulevaisuuslautakunta vastaa kaupungin varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen, vapaan sivistystyön, taiteen perusopetuksen, nuorisotyön ja kulttuuripalvelujen järjestämisestä, kehittämisestä sekä toiminnan strategisesta ohjauksesta.

Lautakunnan tehtävänä on:

- päättää toimialansa palveluiden järjestämisen periaatteista ja seurata niiden toteutumista
- ohjata ja kehittää sivistyksen toimialan palveluita
- päättää toimialaansa koskevista talousarvio- ja toimintasuunnitelmaesityksistä
- seurata palveluiden laatua, vaikuttavuutta ja taloudellisuutta
- huolehtia toimialansa lakisääteisistä ja kaupungin hallintosäännössä määrätyistä tehtävistä
- tarjota kuntalaisille ja palveluiden käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen

Tulevaisuuslautakunnan toimiala koskettaa kuntalaisia kaikissa elämänvaiheissa varhaislapsuudesta ikääntyneisiin asti. Toimialan palvelut tukevat lasten ja nuorten kasvua, oppimista ja hyvinvointia, mahdollistavat jatkuvan oppimisen sekä edistävät kuntalaisten osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja kulttuurista hyvinvointia.

Sivistyksen toimialan keskeisiä tehtäviä ovat:

- laadukkaiden varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelujen turvaaminen
- lasten ja nuorten hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhdenvertaisten mahdollisuuksien ja tulevaisuususkon edistäminen
- kuntalaisten osaamis- ja koulutustason vahvistaminen
- harrastus-, kulttuuri- ja vapaa-ajanmahdollisuuksien tarjoaminen
- syrjäytymisen ehkäiseminen sekä osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen
- alueen elinvoiman, sivistyksen ja hyvinvoinnin pitkäjänteinen kehittäminen.

Ulk. ja sis. 1 000 €	TP 2025	TA 2026	Raami 2027	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	**2 890**	**2 671**	**2 675**	**2 595**	**2 595**	**2 617**	**2 668**
Myyntituotot	821	619	634	634	634	641	641
Maksutuotot	970	872	854	894	894	900	900
Tuet ja avustukset	785	959	963	905	905	914	937
Vuokratuotot	74	23	23	28	28	28	28
Muut tuotot	240	199	201	134	134	134	162
Valm. omaan käyttöön							
Toimintakulut	**- 54 697**	**- 57 610**	**- 57 770**	**- 57 210**	**- 56 947**	**- 57 932**	**- 58 687**
Henkilöstökulut yhteensä	- 36 339	- 38 535	- 38 653	- 38 301	- 38 038	- 38 725	- 39 300
Palvelujen ostot	- 10 792	- 10 623	- 10 463	- 10 395	- 10 395	- 10 566	- 10 670
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1 258	- 1 511	- 1 563	- 1 448	- 1 448	- 1 516	- 1 531
Avustukset	- 1 082	- 1 218	- 1 240	- 1 240	- 1 240	- 1 240	- 1 240
Vuokrat	- 5 171	- 5 358	- 5 458	- 5 432	- 5 432	- 5 488	- 5 544
Muut kulut	- 56	- 365	- 394	- 394	- 394	- 398	- 401
TOIMINTAKATE	**- 51 807**	**- 54 939**	**- 55 095**	**- 54 615**	**- 54 352**	**- 55 314**	**- 56 019**

Ulkoiset/Sisäiset 1 000 €	TP 2025	TA 2026	Raami 2027	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Ulkoinen							
Toimintatuotot	2 815	2 671	2 675	2 595	2 595	2 617	2 668
Toimintakulut	- 44 549	- 47 586	- 47 676	- 47 119	- 46 857	- 47 740	- 48 393
TOIMINTAKATE	**- 41 733**	**- 44 914**	**- 45 000**	**- 44 524**	**- 44 262**	**- 45 123**	**- 45 725**
Sisäinen							
Toimintatuotot	75						
Toimintakulut	- 10 149	- 10 025	- 10 095	- 10 091	- 10 091	- 10 192	- 10 294
TOIMINTAKATE	**- 10 073**	**- 10 025**	**- 10 095**	**- 10 091**	**- 10 091**	**- 10 192**	**- 10 294**

Talousarvion 2027 ja suunnitelmavuosien 2028–2029 perustelut

Sivistyksen toimialaan kohdistuu useita toimintaympäristön muutoksia, joilla on vaikutuksia palveluiden järjestämiseen, palveluverkkoon ja talouteen.

Lasten ja nuorten ikäluokkien pieneneminen sekä väestörakenteen muutokset vaativat jatkuvaa palveluverkon ja -tarpeiden suunnittelua ja ennakointia. Haastetta lisää myös kuntatalouden kiristyminen, valtionosuuksien pieneneminen sekä yleinen kustannustason nousu, mikä edellyttää palvelujen tehokkaampaa järjestämistä. Sivistyksen toimialalla työskentelee suurin osa kaupungin henkilöstöstä, ja tästä syystä taloutta haastavat myös palkankorotukset, joihin ei vuoden 2026 talousarviossa pystytty varaamaan budjettia. Toimialalla pyritään kuitenkin panostamaan palvelujen laatuun ja saavutettavuuteen taloudellisen kantokyvyn raameissa.

Henkilöstön saatavuus haastaa erityisesti varhaiskasvatuksen erityisopettajien sekä perusopetuksen erityisluokan- ja erityisopettajien osalta. Samalla vähenevällä lasten ja nuorten määrällä on vaikutusta sekä varhaiskasvatus- että opetuspalveluiden henkilöstötarpeisiin, ja henkilöstösuunnittelun merkitys korostuu.

Toimialalla panostetaan myös henkilöstön hyvinvointiin, sillä muuttuvassa toimintaympäristössä työkuorma kasvaa. Varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa lasten ja nuorten lisääntyneet käyttäytymisen, tunne-elämän ja itsesäätelyn haasteet kuormittavat henkilöstöä ja lisäävät tuen, ohjauksen, henkilöstön osaamisen vahvistamisen ja moniammatillisen yhteistyön tarvetta. Keskeistä lasten ja nuorten tukemisessa on osallisuuden, yhteisöllisyyden ja kiinnittymisen vahvistaminen.

Olennaiset poikkeamat edelliseen vuoteen nähden

Sivistyksen toimialaan kohdistuu useita uudistuksia sekä lainsäädännön ja ohjaavien asiakirjojen muutoksia. Vuoden 2027 toimintaympäristöä leimaavat samanaikaisesti useat valtakunnalliset koulutuksen ja kasvatuksen uudistukset, väestökehityksen vaikutukset, lasten ja nuorten kasvavat tuen tarpeet sekä digitalisaation ja teknologian nopea kehitys. Muutokset edellyttävät toimialalta henkilöstön osaamisen vahvistamista, palveluverkon ennakoivaa suunnittelua, taloudellista sopeutumiskykyä sekä kykyä kehittää palveluita muuttuvia tarpeita vastaaviksi.

Oppimisen tuen uudistuksen jalkauttaminen jatkuu. Vuonna 2027 kehitetään ja vakiinnutetaan oppimisen tuen toimintamalleja, arvioidaan kohdennettujen resurssien vaikuttavuutta sekä uudistuksen vaikutusta lasten ja nuorten oppimiseen. Lasten ja nuorten tuen tarpeisiin vastaaminen vaatii moniammmatillisen yhteistyön, opiskeluhuollon ja ennaltaehkäisevän työn lisäämistä.

Kansallinen perusopetuksen arviointia koskeva osaamistakuutyö on aloitettu vuonna 2026, ja paikallinen työ alkaa syksyllä 2027. Osaamistakuu edellyttää paikallisen opetussuunnitelmatyön aloittamista, henkilöstön kouluttamista sekä arviointikäytäntöjen kehittämistä. Lukiokoulutuksessa valmistellaan mm. rahoitusjärjestelmän ja ylioppilastutkinnon uudistamista. Myös taiteen perusopetuksessa on käynnissä kokonaisuudistus, joka koskee lainsäädäntöä, opetussuunnitelmia ja rahoitusta.

Ikäluokkien pienenemisen vaikutukset on huomioitava entistä vahvemmin palveluverkon, henkilöstötarpeiden ja talouden suunnittelussa. Lisäksi toiminnassa on huomioitava digitaalisten laitteiden ja oppimisympäristöjen kustannusten kasvu. Laitteiden leasing-vuokrat nousevat, ja tämä aiheuttaa toimialalle investointi- ja käyttötalouspaineita. Henkilöstölle on myös mahdollistettava digiosaamisen jatkuva kehittäminen. Lisäksi pedagogisia käytänteitä on uudistettava ja tietoturvaan sekä tietosuojaan liittyviä toimintamalleja vahvistettava.

Oman haasteensa toimialan talouteen asettaa myös sisäisten kustannusten nousu, joka on katettava toimialan toimintamenoista.

Henkilöstöresurssit

Vakinainen henkilöstö (HTV)	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
Tulevaisuuslautakunta					
Varhaiskasvatuspalvelut	159,8	180	198	198	198
Opetuspalvelut	273,5	295,7	315,7	315,7	315,7
Kulttuuripalvelut	25,5	28	28	28	28
Vapaa-aikapalvelut	35,8	40,98	40	40	40
Yhteensä	**494,6**	**544,68**	**581,7**	**581,7**	**581,7**

Suunnittelukauden 2027 –2029 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Sivistyksen toimialan toimintaa ohjaavat Raahen kaupunkistrategia sekä hyvinvointisuunnitelma. Toimialan palveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa keskeisenä periaattena on asiakaslähtöisyys, jossa lasten, nuorten ja perheiden tarpeet pyritään huomioidaan parhaalla mahdollisella tavalla.

Lautakunnan tavoitteet ovat:

- Väylä: Mahdollisuuksien Raahe
  - Etsimme aktiivisesti keinoja uusien ideoiden toteuttamiseen.
  - Tarjoamme jokaisellemahdollisuudet edetä omalla polullaan.
- Kotisatama: Hyvä raahelainen arki
  - Ylläpidämme ja kehitämme laadukkaita peruspalveluita.
  - Jokaisella on mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa.
  - Tarjoamme jokaiselle mahdollisuuden kuulua joukkoon.
- Majakka: Raahe kestävällä kurssilla
  - Huomioimme ekologisen ja sosiaalisen kestävyyden päätöksissämme.
  - Päätöksentekomme on taloudellisesti kestävällä pohjalla.

Valtuustoon nähden sitovat strategiset tavoitteet

Mahdollisuuksien Raahe				
Tavoite: Tuemme tulevaisuususkon vahvistumista.				
Toimenpiteet	Järjestämme henkilöstöllemme koulutuksia lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemiseen.			
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**	**Toteuma**
Toteutunut: kyllä/ei		0	1	
Vastuu	Pauliina Kanervo			

Hyvä raahelainen arki	
Tavoite: Jokaisella on mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa.	Arvioimatta

Toimenpiteet	75 % tulevaisuuslautakunnan alaisista työntekijöistä vastaa työhyvinvointikyselyyn.			
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**	**Toteuma**
Vastausprosentti		69	75	
Vastuu	Pauliina Kanervo			
Tavoite: Jokaisella on mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa.			Arvioimatta	
Toimenpiteet	Arvioimme ja kehitämme toimintaamme toteuttamalla kyselyitä kuntalaisille ja henkilöstölle.			
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**	**Toteuma**
Toteutunut: kyllä/ei		0	1	
Vastuu	Pauliina Kanervo			

Raahe kestävällä kurssilla				
Tavoite: Tarkastelemme palveluverkkoa, tiloja ja investointeja kestävän kehityksen, kaupungin taloudellisen kantokyvyn ja strategisten tavoitteiden näkökulmasta.			Arvioimatta	
Toimenpiteet	Sopeutamme palveluverkon ja palveluitamme vastaamaan vähenevän asukasmäärän tarpeita.			
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**	**Toteuma**
Toteutunut: kyllä/ei		0	1	
Vastuu	Pauliina Kanervo			
Tavoite: Huomiomme päätöksenteossamme ja hankinnoissamme ekologisen kestävyyden.			Arvioimatta	
Toimenpiteet	Hyödynnämme toimintamme järjestämisessä lähialueen tarjontaa ja toimijoita.			
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**	**Toteuma**
Toteutunut: kyllä/ei		0	1	
Vastuu	Pauliina Kanervo			

Tunnusluvut	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos
Oppilasmäärä 20.9.	3 095	2 988	2 988	
Varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä 31.12.	881	828	808	
Perusopetus €/oppilas	11 800	11 800	11 800	
Aikuisten perusopetuksen oppilaat	12	7	7	
Perusopetuksen oppilaat	2 714	2 590	2 590	
Valmistavan opetuksen oppilaat	55	44	44	

Varhaiskasvatuspalvelut

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö Anu Hamari

Ulk. ja sis. 1 000 €	TP 2025	TA 2026	Raami 2027	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	**618**	**705**	**703**	**703**	**703**	**711**	**711**
Toimintakulut	**- 14 557**	**- 15 800**	**- 15 313**	**- 15 083**	**- 15 008**	**- 15 055**	**- 15 102**
TOIMINTAKATE	**- 13 940**	**- 15 095**	**- 14 609**	**- 14 379**	**- 14 305**	**- 14 344**	**- 14 391**

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Varhaiskasvatuspalvelujen tulosalue tarjoaa varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaisesti laadukasta kasvatusta, opetusta ja hoitoa siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Raahesssa toimii kahdeksan kunnallista päiväkotia ja yksi yksityinen päiväkoti.

Varhaiskasvatuspalveluiden tulosalueeseen kuuluu kunnallinen varhaiskasvatus, esiopetus, yksityinen varhaiskasvatus (yksityisen hoidon tuki ja kuntalisä) sekä kotihoidontuki.

Varhaiskasvatus, esiopetus, yksityisen hoidon tuki ja kotihoidontuki ovat lakisääteisiä palveluita, joita ohjaa varhaiskasvatuslaki ja -asetus sekä perusopetuslaki. Varhaiskasvatuslaki määrittelee henkilöstön määrän suhteessa lasten ikään ja määrään sekä lasten tarvitseman yleisen, tehostetun ja erityisen tuen. Raahessa varhaiskasvatuspalveluiden toiminnan tavoitteena on tukea lasten ja perheiden hyvinvointia osana moniammatillista arjen toimintaympäristöä.

Suunnittelukauden 2027-2029 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Toimintaa ohjaavat varhaiskasvatussuunnitelmat, Raahen kaupunkistrategia, Raahen kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma sekä opiskeluhuoltosuunnitelma.

Raahen kaupungin strategiset painopisteet ovat Mahdollisuuksien Raahe, Hyvä raahelainen arki ja Raahe kestävällä kurssilla.

Varhaiskasvatuksen tulosalueen tavoitteet ovat:
- Tuemme tulevaisuususkon vahvistumista
- Jokaisella on mahdollisuus vaikuttaa
- Tarjoamme jokaiselle mahdollisuuden kuulua joukkoon

Lautakuntaan nähden sitovat strategiset tavoitteet

Mahdollisuuksien Raahe			
Tavoite: Henkilökunta osallistuu varhaiskasvatuksen koulutuksiin.			Arvioimatta
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**	**Toteuma**
Koulutuksiin osallistuneiden henkilöiden määrä		0	100	
Vastuu	Anu Hamari			

Hyvä raahelainen arki			
Tavoite: Jokaisella lapsella on mahdollisuus osallistua lastenkokouksiin ikätasonsa mukaisesti.			Arvioimatta
Mittarit	**Lähtö**	**Tavoite**	**Toteuma**
Pidettyjen lastenkokouksien määrä päiväkodeissa		16	
Vastuu	Anu Hamari, Hanna Korpela, Jaana Ilkko, Johanna Juola, Marja Koistinen, Nanna Haapala, Sanna Tuomaala, Sinikka Majanen, Taina Korvela		

Raahe kestävällä kurssilla			
Tavoite: Sopeutamme palveluitamme vastaamaan tarpeita.			Arvioimatta
Mittarit	**Lähtö**	**Tavoite**	**Toteuma**
Kyllä 1/ Ei 0	0	1	
Vastuu	Anu Hamari		

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Syntyvyyden vähentyminen kaupungissa vaikuttaa varahaiskasvatukseen ja toimintaa joudutaan tarkastelemaan kustannustehokkuuden näkökulmasta. Toimintaa tiivistetään vastaamaan vähenevää lapsimäärää. Myös koulujen lomaikoina supistamme toimintaamme.

Laadukkaan sisällöllisen toiminnan keskiössä on edelleen leikki- ja oppimisympäristöjen kehittäminen ja painotamme erityisesti turvallisuutta sekä myönteistä vuorovaikutusta ja kohtaamista. Koulutamme henkilöstöä ja vahvistamme tiimityötä ja sen johtamista. Arvioimme toimintaamme säännöllisesti mm. talonpalavereissa.

Haasteet varhaiskasvatuksen arjessa kasvavat ja lasten moninaiset tuen tarpeet kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen liittyvissä asioissa ovat lisääntyneet. Tuemme henkilöstön jaksamista, etsimme ratkaisuja haastavien tilanteiden ennaltaehkäisyyn, niissä toimimiseen ja jälkihoitoon sekä vahvistamme henkilöstön osaamista lapsen tuen toteuttamisessa. Varhaiskasvatuksen erityisopettajat ovat tiiviisti mukana ryhmien toiminnassa ja tuen tarpeisten lasten asioissa.

Opetuspalvelut

Vastuuhenkilö: Opetus- ja kasvatusjohtaja Pauliina Kanervo, opetuksen vastuurehtori Anne-Maria Tokola

Ulk. ja sis. 1 000 €	TP 2025	TA 2026	Raami 2027	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	**1 331**	**1 381**	**1 390**	**1 285**	**1 285**	**1 298**	**1 349**
Toimintakulut	**- 33 872**	**- 35 547**	**- 36 115**	**- 35 774**	**- 35 615**	**- 36 439**	**- 37 042**
TOIMINTAKATE	**- 32 541**	**- 34 166**	**- 34 726**	**- 34 489**	**- 34 329**	**- 35 141**	**- 35 692**

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Opetuspalveluiden tulosalue vastaa esiopetuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen järjestämisestä Raahen kaupungissa. Raahessa toimii yhteensä 13 peruskoulua ja yksi lukio. Lisäksi opetuspalvelut järjestävät perusopetukseen valmistavaa opetusta, perusopetukseen valmistavan opetuksen lisäopetusta sekä aikuisten perusopetusta.

Perusopetuksen tehtävänä on tukea oppilaan kasvua ihmisyyteen ja vastuulliseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Perusopetus edistää sivistystä, yhdenvertaisuutta ja kansainvälisyyttä sekä ehkäisee syrjäytymistä. Se luo perustan jatko-opinnoille ja jatkuvalle oppimiselle sekä tukee oppilaiden hyvinvointia ja tervettä kasvua. Samalla vahvistetaan oppilaiden valmiuksia toimia vastuullisesti ja rakentaa kestävää tulevaisuutta.

Raahen lukion tehtävänä on tarjota opiskelijoille laaja yleissivistys, valmiudet jatko-opintoihin sekä työelämässä tarvittavaa osaamista. Lukio tukee opiskelijoiden kasvua aktiivisiksi yhteiskunnan jäseniksi sekä vahvistaa heidän valmiuksiaan jatkuvaan oppimiseen ja itsensä kehittämiseen.

Opetuspalveluiden tavoitteena on edistää lasten, nuorten ja perheiden kokonaisvaltaista hyvinvointia osana moniammatillista palveluverkostoa ja arjen toimintaympäristöä. Toiminnan keskeisenä periaatteena on lapsi- ja nuorilähtöinen palveluote, jossa korostuvat yhdenvertaisuus, osallisuus sekä laadukkaat oppimisen ja kasvun edellytykset.

Suunnittelukauden 2027-2029 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Toimintaa ohjaavat opetussuunnitelmat, Raahen kaupunkistrategia, Raahen kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, opiskeluhuoltosuunnitelma sekä opetuspalveluiden oma lasten, nuorten ja aikuisten strategia.

Raahen kaupungin strategiset painopisteet ovat Mahdollisuuksien Raahe, Hyvä raahelainen arki ja Raahe kestävällä kurssilla.

Opetuksen tulosalueen tavoitteet ovat:

- Tuemme tulevaisuususkon vahvistumista
- Jokaisella on mahdollisuus vaikuttaa

Tarjoamme jokaiselle mahdollisuuden kuulua joukkoon

Lautakuntaan nähden sitovat strategiset tavoitteet

Mahdollisuuksien Raahe				
Tavoite: Tuemme tulevaisuususkon vahvistumista.				Arvioimatta
Toimenpiteet	Sisällytämme hyvinvointikyselyyn kysymyksiä lasten ja nuorten tulevaisuususkosta ja tulevaisuuden näkymistä.			
	Sisällytämme jokaisen koulun vuosisuunnitelmaan yrittäjyyskasvatuksen toimia.			
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**	**Toteuma**
Toteutuu: kyllä 1 / ei 0		0	1	
Toteutuu: kyllä 1 / ei 0		0	1	
Vastuu	Pauliina Kanervo, Anne-Maria Tokola			

Hyvä raahelainen arki				
Tavoite: Jokaisella on mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa.				Arvioimatta
Toimenpiteet	Toteutamme suunnitelmallisesti lasten parlamentin sekä järjestämme oppilaskuntatoimintaa joka koululla.			
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**	**Toteuma**
Toteutuu: kyllä 1 / ei 0		0	1	
Vastuu	Anne-Maria Tokola, Pauliina Kanervo			
Tavoite: Tarjoamme jokaiselle mahdollisuuden kuulua joukkoon.				Arvioimatta
Toimenpiteet	Järjestämme lapsille ja nuorille harrastamisen Suomen mallin kerhotoimintaa.			
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**	**Toteuma**
Toteutuneiden kerhojen määrä		66	75	
Vastuu	Pauliina Kanervo, Anne-Maria Tokola			

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Talous ja toiminnan edellytykset

Opetuspalveluiden taloutta haastavat vuonna 2027 palkankorotukset, joihin ei vuoden 2026 talousarviossa voitu osoittaa lisärahoitusta, vaan kustannusvaikutukset katettiin palvelualueen toimintamenoista. Taloudellista painetta lisäävät edelleen yleinen kustannustason nousu sekä erityisesti materiaali-, oppimateriaali- ja kuljetuskustannusten kasvu. Lisäksi valtionavustusten ja hankerahoituksen väheneminen heikentää mahdollisuuksia saavuttaa palvelualueelle asetettuja toimintatuottotavoitteita. Talouden liikkumavaraa kaventavat myös kasvaneet sisäiset kustannukset, jotka katetaan toimialan toimintamenoista.

Talousarvion tasapainottamiseksi taloussuunnitelmasta on poistettu sellaisia toimintatuottotavoitteita, joille ei ole ollut realistisia toteutumisedellytyksiä. Tuottotavoitteiden vähentämistä vastaavat säästöt on kohdennettu toimintamenoihin, jotta toimintakate säilyy talousarvioraamin mukaisena. Kustannustason nousu ja käytettävissä olevan rahoituksen suhteellinen väheneminen edellyttävät entistä huolellisempaa resurssien kohdentamista, hankintojen suunnittelua sekä toiminnan priorisointia. Käytettävissä olevat resurssit on suunnattava mahdollisimman vaikuttavasti opetuksen laadun, oppimisen tuen ja oppilaiden hyvinvoinnin turvaamiseen.

Palveluverkon kehittäminen

Palveluverkon tiivistäminen on perusteltua sekä taloudellisista että pedagogisista syistä. Laaja kouluverkko aiheuttaa merkittäviä ylläpitokustannuksia ja vähentää mahdollisuuksia kohdentaa henkilöstö- ja tukiresursseja tehokkaasti. Samalla oppimisen ja koulunkäynnin tuen järjestäminen pienimmissä yksiköissä on haasteellisempaa, koska resurssit määräytyvät pitkälti oppilasmäärien perusteella.

Resurssien keskittäminen tarkoituksenmukaisempaan määrään toimipisteitä mahdollistaa yhdenvertaisempien ja laadukkaampien palveluiden järjestämisen sekä vahvistaa oppilaiden saaman tuen saatavuutta. Samalla voidaan turvata opetuksen laatu muuttuvassa taloudellisessa toimintaympäristössä.

Laaja palveluverkko rajoittaa myös mahdollisuuksia toteuttaa rakenteellisia säästöjä hallitusti. Suurimmissa kouluissa oppilasmäärien kasvu näkyy jo lisääntyvinä tilatarpeina ja luokkakokojen kasvupaineina. Mikäli palveluverkkoa ei voida kehittää vastaamaan muuttuvia tarpeita, riskinä on opetuksen resurssien heikkeneminen erityisesti suurimmissa yksiköissä.

Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen

Yhteisöllisen opiskeluhuollon toteuttamisessa yhteistyöverkostojen merkitys korostuu. Nuorisopalveluiden, järjestöjen, urheiluseurojen ja seurakunnan kanssa tehtävä yhteistyö tukee lasten ja nuorten hyvinvointia sekä vahvistaa ennaltaehkäisevää työtä kouluissa.

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen on 1.8.2026 voimaan tulleen lakimuutoksen myötä vakiintunut osaksi opetuksen palvelualueen kaikkea toimintaa. Tavoitteena on lisätä lasten ja nuorten päivittäistä liikkumista, vahvistaa hyvinvointia ja oppimiskykyä sekä tukea pysyvien terveellisten elämäntapojen omaksumista osana koulun arkea.

Kulttuuripalvelut

Vastuuhenkilö: Kulttuuripalvelupäällikkö Piritta Rossi

Ulk. ja sis. 1 000 €	TP 2025	TA 2026	Raami 2027	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	**372**	**128**	**128**	**114**	**114**	**114**	**114**
Toimintakulut	**- 2 904**	**- 2 768**	**- 2 781**	**- 2 770**	**- 2 759**	**- 2 813**	**- 2 857**
TOIMINTAKATE	**- 2 532**	**- 2 641**	**- 2 652**	**- 2 656**	**- 2 645**	**- 2 698**	**- 2 742**

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Raahen kulttuuripalveluiden tulosalueeseen sisältyy 3 tulosyksikköä
- kulttuuripalvelut (Tapahtumatalo Raahe & kulttuuritoiminta), museopalvelut, kirjastopalvelut

Kirjaston tehtävät perustuvat kirjastolakiin (1492/2016). Raahen kaupunginkirjaston tehtävä on turvata tasapuolisesti kuntalaisten mahdollisuus tiedonsaantiin, kirjallisuuden ja taiteen harrastamiseen sekä monipuoliseen itsensä kehittämiseen ja elämyksiin. Palvelut järjestetään sopimuspohjaisesti osana OUTI-kirjastokimppaa.

Kulttuuritoiminnan tehtävät perustuvat lakiin kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019). Raahen kulttuuripalveluiden tehtävä on tuottaa kulttuuri- ja kokouspalveluita sekä tukea kaupunginkulttuuritoimijoita.

Museon tehtävät perustuvat museolakiin (314/2019). Raahen museon tehtävä on kulttuuri- ja luonnonperinnön tallentaminen, säilyttäminen, tutkiminen, suojelu ja tunnetuksi tekeminen, aineistojen ja tiedon saatavuuden, saavutettavuuden ja käytön edistäminen, yleisötyö, elämysten tarjoaminen sekä kulttuuriperintö ja -ympäristöopetuksen ja -kasvatuksen edistäminen.

Tulosalueen yksiköt hallinnoivat useita kulttuurikohteita Raahessa
- Kirjastopalvelut: Raahen kirjasto, Pattijoen ja Vihannin lähikirjastot sekä ostopalveluna Haapaveden kirjastoauto (Vihanti) ja Kalajoen kirjastoauto (Raahen eteläinen).
- Kulttuuripalvelut: Tapahtumatalo Raahe

Museopalvelut: Pakkahuoneen museo, Kruununmakasiini, Soveliuksen talo, Wanha apteekki, Saloisten kotiseutumuseo, Ojalan kotiseutumuseo, Olkijoen rauhanpirtti

Suunnittelukauden 2027-2029 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Mahdollisuuksien Raahe: tarjoamme kuntalaisille mahdollisuuksia kuulua joukkoon
Hyvä raahelainen arki: ylläpidämme monipuolista kulttuuritarjontaa
Raahe kestävällä polulla: toteutamme toimintaamme taloudellisesti ja ekologisesti kestävästi

Lautakuntaan nähden sitovat strategiset tavoitteet

Mahdollisuuksien Raahe	
Tavoite: Tuemme tulevaisuususkon vahvistumista.	Arvioimatta
Toimenpiteet	Järjestämme taide-, tiede- ja kulttuurikasvatustoimintaa.

Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Toimintaan, kuten näyttelyopastuksiin, sanataidetuokioihin, lastenkonsertteihin ja teatteriesityksiin osallistuvat alle 18-vuotiaat	0	7 000	
Vastuu	Piritta Rossi		

Hyvä raahelainen arki	
Tavoite: Tarjoamme kuntalaisille mahdollisuuden kuulua joukkoon.	Arvioimatta
Toimenpiteet	Järjestämme monipuolista kirjasto- ja kulttuuritarjontaa.

Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Palveluihin osallistuneiden määrä	0	260 000	
Vastuu	Piritta Rossi		

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Kulttuuripalveluiden tulosalueen talous on tehty raamiin sisäisiä eriä lukuun ottamatta. Sisäisten erien ylitys katettiin toimialan muista kustannuksista. Kokonaisuutta haastaa jatkossakin tasopalkkaan siirtyminen sekä palkankorotukset, joita ei huomioitu vuoden 2026 talousarviossa.

Vapaa-aikapalvelut

Vastuuhenkilö: Opetus- ja kasvatusjohtaja Pauliina Kanervo

Ulk. ja sis. 1 000 €	TP 2025	TA 2026	Raami 2027	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	**570**	**458**	**454**	**492**	**492**	**494**	**494**
Toimintakulut	**- 3 364**	**- 3 495**	**- 3 561**	**- 3 583**	**- 3 565**	**- 3 626**	**- 3 687**
TOIMINTAKATE	**- 2 794**	**- 3 037**	**- 3 108**	**- 3 091**	**- 3 073**	**- 3 131**	**- 3 193**

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus

Tulosyksikköön sisältyvät Raahen musiikkiopisto sekä Raahe-opisto. Toimintaa ohjaavat lait taiteen perusopetuksesta 633/1998 ja vapaasta sivistystyöstä 632/1998.

Raahe-opisto tarjoaa lapsille ja nuorille tavoitteellista, opetussuunnitelman mukaan etenevää taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän mukaista opetusta kuvataiteessa (Kuvataidekoulu Purje) ja käsityötaiteessa (käsityökoulu Solmu). Raahe-opiston tehtävä on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteita noudattaen vapaan sivistystyön mukaisia monipuolisia opetus- ja harrastusmahdollisuuksia Raahessa, Pyhäjoella sekä verkossa. Opiston koulutuksen tulee vastata paikallisiin sivistystarpeisiin.

Raahen musiikkiopiston perustehtävä on taiteen perusopetukseen perustuvan musiikin laajan oppimäärän mukaisen opetuksen järjestäminen lapsille ja nuorille sekä soveltuvin osin aikuisille tavoitteenaan kasvattaa opiskelijoista osallistuvia kulttuuritoimijoita sekä musiikin elinikäisiä harrastajia sekä antaa valmiudet musiikin ammattiopintoihin.

Nuorisopalvelut

Nuorisotyön tehtävänä on edistää alle 29-vuotiaiden nuorten kasvua, itsenäistymistä ja yhteiskunnallista osallisuutta. Toiminnalla tarjotaan nuorille tietoa, ohjausta ja helposti saavutettavia palveluita sekä luodaan edellytyksiä osallistumiselle, vaikuttamiselle ja yhteisöllisyyden rakentumiselle. Toimintaa ohjaa nuorisolaki 1285/2016.

Raahelainen nuorisotyö koostuu nuorisotiedotuksesta, osallisuustoiminnasta, kulttuurisesta nuorisotyöstä, liikunnallisesta nuorisotyöstä, musiikkinuorisotyöstä, koulunuorisotyöstä, digitaalisesta nuorisotyöstä, monikulttuurisesta- ja kansainvälisestä nuorisotyöstä, nuorisotilatoiminnasta, moottoripajatoiminnasta sekä järjestöjen tukemisesta. Kaupungissa toimii 15-jäseninen nuorisovaltuusto.

Kohdennettu nuorisotyö pitää sisällään etsivän nuorisotyön, nuorten työpajatoiminnan, ehkäisevän ja erityisnuorisotyön sekä tarvelähtöisiä yksilöohjauksia, valmennusta, ryhmätoimintaa ja avointa toimintaa 16–28-vuotiaille.

Toimintaa toteutetaan erilaisissa ympäristöissä monialaisena yhteistyönä: kouluilla, verkossa, liikuntapaikoissa, kaduilla sekä nuorisotiloilla.

Suunnittelukauden 2027-2029 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Mahdollisuuksien Raahe: Vetovoimaisen lasten ja nuorten taidekoulutuksen sekä nuorisotoiminnan ylläpitäminen

Hyvä raahelainen arki: Ylläpidämme monialaista vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen tarjontaa sekä järjestämme monipuolista avointa viikkotoimintaa nuorille

Raahe kestävällä kurssilla: Toteutamme toimintaa taloudellisesti ja ekologisesti kestävästi

Lautakuntaan nähden sitovat strategiset tavoitteet

Mahdollisuuksien Raahe			
Tavoite: Tuemme tulevaisuususkon vahvistumista.			Arvioimatta
Toimenpiteet	Vetovoimaisen lasten ja nuorten taidekoulutuksen ylläpitäminen		
Mittarit	**Lähtö**	**Tavoite**	**Toteuma**
Lasten ja nuorten määrä toiminnassa	0	750	
Vastuu	Piritta Rossi		
Tavoite: Tuemme tulevaisuususkon vahvistumista.			Arvioimatta
Toimenpiteet	Vetovoimaisen nuorisotoiminnan järjestäminen		
Mittarit	**Lähtö**	**Tavoite**	**Toteuma**
Toimintaan osallistuvien määrä	32 002	32 000	
Vastuu	Pauliina Kanervo		

Hyvä raahelainen arki			
Tavoite: Tarjoamme jokaiselle mahdollisuuden kuulua joukkoon.			Arvioimatta
Toimenpiteet	Järjestämme vapaan sivistystyön kursseja ja taiteen perusopetusta.		
Mittarit	**Lähtö**	**Tavoite**	**Toteuma**
Oppituntimäärä	0	25 000	
Vastuu	Piritta Rossi		
Tavoite: Tarjoamme jokaiselle mahdollisuuden kuulua joukkoon.			Arvioimatta
Toimenpiteet	Järjestämme monipuolista avointa viikkotoimintaa nuorille.		
Mittarit	**Lähtö**	**Tavoite**	**Toteuma**
Avoimen viikkotoiminnan määrä tunteina	60	60	
Vastuu	Pauliina Kanervo		

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus

Opistojen talous on tehty raamiin lukuun ottamatta sisäisiä kustannuksia, joiden ylitys katettiin muualta toimialalta. Kokonaisuutta haastaa tasopalkkaan siirtyminen sekä palkankorotukset, joihin ei saatu vuoden 2026 talousarvioon korotuksia.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalveluiden budjetista on poistettu 40 000 euroa henkilöstökuluja. Säästö on saatu tehtäviä ja toimenkuvia yhdistelemällä eikä kerho-ohjaajan tehtävää tulla täyttämään.